Het gedragsprotocol van de Omnibus

Op De Omnibus vinden wij een goed pedagogisch klimaat erg belangrijk. Dit is een klimaat waarin kinderen zich onderling en met de leerkrachten en ouders prettig voelen. Dit zien wij als voorwaarde om tot leren te komen. Gedragsregels geven duidelijkheid aan iedereen welk gedrag er op school gewenst is. Op de Omnibus zijn wij daarom vooral gericht op een preventieve aanpak:
Uitgaan vanuit het positieve.
Benoemen wat we goed vinden gaan en welk gedrag we graag zien.

Om een goed pedagogisch klimaat te bereiken, werken alle groepen met de Kanjertraining (Weide, 2008). Het doel van de Kanjertraining is dat kinderen leren positief over zichzelf en de ander te denken. Door middel van de Kanjertraining voelen de kinderen zich veilig, zijn betrokken bij elkaar, weten onderlinge conflicten respectvol op te lossen en helpen elkaar.

De Kanjertraining heeft de volgende uitgangspunten:

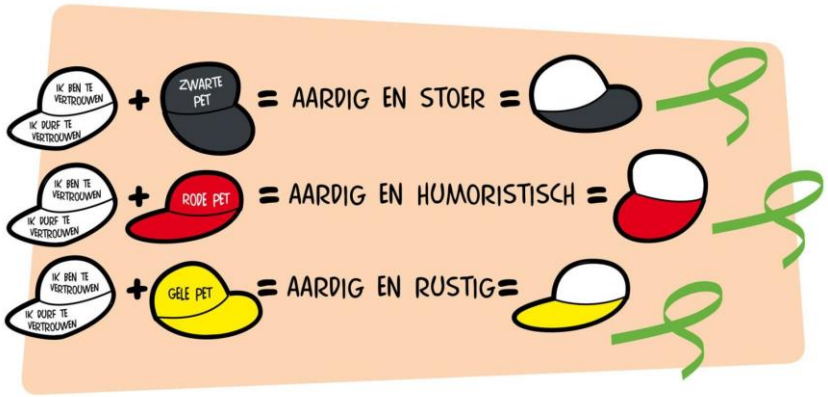
- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee

Belangrijke documenten vanuit de Kanjertraining zijn:

- Pestprotocol Kanjertraining
- Conflictbeheersing Kanjertraining

De uitgangspunten hangen vanaf de kleuters tot en met groep 8 goed zichtbaar in de klas. Daarnaast zullen er klassenregels gemaakt worden. Deze regels liggen in het verlengde van de regels van de Kanjertraining.

Naast de Kanjertraining werken we op de Omnibus met Taakspel.
Taakspel is een spel dat gespeeld wordt tijdens het werken om het gewenste gedrag van de kinderen te stimuleren. Met Taakspel houden kinderen zich beter aan klassenregels. Daardoor neemt onrustig en storend gedrag af. Kinderen kunnen dan beter en taakgericht werken. Bovendien ontstaat er een prettiger klassenklimaat.
Bij niet gewenst gedrag, dat niet valt onder “zwaar aan te rekenen gedrag’ kan het formulier “Oeps dat ging even mis” ingezet worden. (bijlage 1)

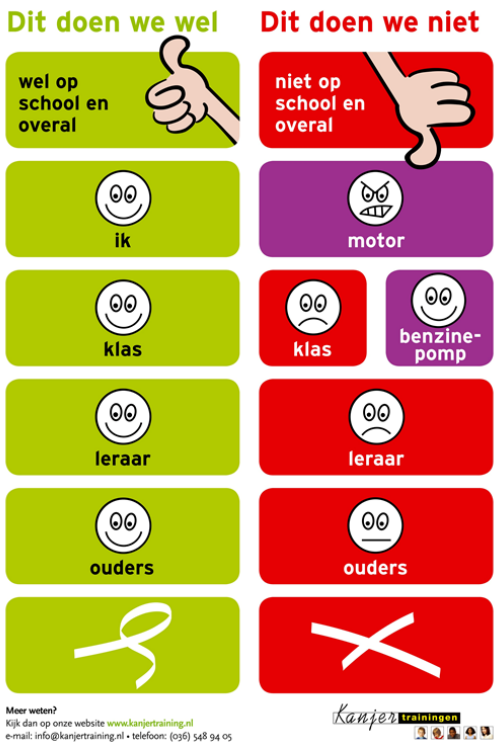
Het kan ondanks de Kanjertraining en Taakspel voorkomen dat kinderen fysiek of (non)verbaal geweld gebruiken richting anderen op school. Onder fysiek geweld verstaan we onder andere schoppen, slaan, spugen en gooien met spullen. Onder verbaal geweld verstaan we vloeken, uitdagen, uitschelden, bedreigen of grof taalgebruik.

De Omnibus heeft als regel dat fysiek, verbaal en non-verbaal geweld niet getolereerd wordt op school. Wanneer een kind toch fysiek (al dan niet raak) of (non)verbaal geweld gebruikt, zal de leerkracht stappen ondernemen.

Naast de aanpak op school is ook de thuissituatie van groot belang. Ouders hebben grote invloed op het gedrag van kinderen. Ons uitgangspunt is dat ouders achter de aanpak van de Kanjertraining staan, zoals wij die op school toepassen. Bij deze aanpak maken we gebruik van de posters zoals op pagina 1 en 2 afgebeeld staan. Voor zowel kinderen, leerkrachten als ouders geldt dat we uitgaan van de normen en waarden zoals deze in de Kanjertraining staan. Dit betekent dat we met elkaar zoeken naar gedrag waarbij iedereen zich prettig voelt. We verwijzen naar het document “Kanjertaal voor ouders”. Hierin staan o.a. de volgende tips:

- Blijf altijd rustig en respectvol in taalgebruik en houding
- Reageer duidelijk op ongewenst gedrag; de benzinepomp en de motor. Oogcontact, een gebaar, hand op schouder; corrigeer van dichtbij.
- Herinner aan het verlangen dat een kind goed wil doen. Verwacht het goede. Reageer als ouder uit die verwachting
- Gebruik de ‘ik boodschap’. ”Ik zie, ik hoor, ik voel…daar heb ik last van, wil je daar mee stoppen?”
- Betrek het gezin bij de gewenste gedragsverandering van een kind

In het document worden bij punt 14 aandachtspunten genoemd. Het laatste punt dat hier genoemd wordt is: zie de school als partner van je schoolgaande kind. Zo werken we samen aan een goed klimaat. Onderstaande poster kan gebruikt worden voor het oplossen van conflicten. De vraag is steeds of het de bedoeling is de ander boos of verdrietig te maken.

Stappenplan: wanneer wat te doen

Onderstaande is de algemene regel. Hierop kunnen uitzonderingen gelden bijvoorbeeld voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Voor deze kinderen worden dan aparte afspraken gemaakt die in het groepsoverzicht/kindplan terug te vinden zijn.

Bij alle groepen geldt: waarschuwen, corrigeren en praten met het kind om te achterhalen wat er achter het gedrag ligt, waardoor de leerkracht kan bijsturen en het gedrag stopt (+ evt. communiceren naar ouders).

Bij zwaar aan te rekenen gedrag,

Kleuters:

Het kind uit de situatie halen en in de eigen groep laten afkoelen voor 5 minuten, daarna weer spelen. Ook wordt er met het kind nabesproken wat er is gebeurd. Zo een kleine time-out kan bijvoorbeeld zijn even uit het groepje of even uit de kring.
(*In de kleutergroepen maken we onderscheid tussen wat gebeurt in fantasie-spel en wat niet.)*

Incident herhaalt zich op dezelfde dag: het kind wordt voor 5 minuten in een **andere klas** geplaatst.

- Het kind wordt het volgende verteld: *Het gaat nu even niet, het lukt je nu even niet, je kunt daarom even niet hier zijn. Ik breng je naar …. Straks, als ik je over x minuten weer ophaal, mag je het weer opnieuw proberen*. (Dit wordt herhaald als de leerkracht het gevoel heeft dat het kind in de war is en de boodschap niet heeft begrepen.)
- De andere leerkracht houdt zich afzijdig van de inhoud van het conflict. Hij/zij ontvangt het kind met een neutrale houding. De eigen leerkracht handelt het af.
- In de andere klas tekent het kind (of vorm die bij het kind past) welke situatie zich heeft voorgedaan en wat hij/zij er in de toekomst aan zal doen om het gedrag te voorkomen. Beschrijvingen/tekeningen zal worden toegevoegd in Parnassys. Er kan gewerkt worden met het zogenaamde Oeps, dat ging even mis - blad. (Zie bijlage)
- De leerkracht heeft na terugkeer in de klas een gesprekje met het kind.
- Mocht het gedrag zich in een korte tijd herhalen, dan wordt er samen met leerkracht, ouders en IB besproken welke vervolgstappen nodig zijn en wordt eventueel een Handelingsgericht werken formulier / kindplan ingevuld en in Parnassys vermeld.

Een vermelding in Parnassys vinden wij van belang om zo niet, na een eventuele opstapeling van incidenten waarvan ouders niet op de hoogte zijn, voor verrassingen komen te staan.
Wij vinden het van belang dat wanneer er iets gebeurt, de ouders daar ook van op de hoogte worden gebracht.

1. Ongewenst gedrag

Praten, corrigeren, waarschuwen, achterhalen en bijsturen

2. Zwaar aan te rekenen gedrag

Het kind uit de situatie halen en in de eigen klas laten afkoelen. Nagesprek met ouders en aantekening in ParnasSys.

Het gedrag herhaalt zich dezelfde dag:

Het kind gaat voor 5 minuten naar een andere klas. Daar 'tekent' hij/zij wat er is gebeurd. Nagesprek met ouders en aantekening in ParnasSys.

Het ongewenste gedrag duurt voort:

Ouders, leerkracht en IB gaan in gesprek over vervolg. Opstellen kindplan en groeidocument. ParnasSys bijwerken.

Groep 3 t/m 8:
De leerkracht praat, corrigeert, waarschuwt in eerste instantie het kind. De leerkracht kan er ook voor kiezen het kind in de klas een time-out te geven. Zo een kleine time-out kan zijn even uit het groepje of uit de kring.
Indien het op dezelfde dag weer gebeurt of bij zwaar aan te rekenen gedrag volgt het volgende.
De leerkracht plaatst het kind voor een bepaalde tijd in een andere, van te voren afgesproken, klas.

A) Het kind wordt het volgende verteld: *Het gaat nu even niet, het lukt je nu even niet, je kunt daarom even niet hier zijn. Ik breng je naar …. Straks, als ik je over x minuten weer ophaal, mag je het weer opnieuw proberen*. (Dit wordt herhaald als de leerkracht het gevoel heeft dat het kind in de war is en de boodschap niet heeft begrepen.)

B) De **andere leerkracht** houdt zich afzijdig van de inhoud van het conflict. Hij/zij ontvangt het kind met een **neutrale houding**. De eigen leerkracht handelt het af.

C) In de andere klas **zet het kind op papier welke situatie** zich heeft **voorgedaan en** wat hij er in de toekomst aan **zal doen om het gedrag te voorkomen**. Bij jonge kinderen gebeurt dit in tekenvorm of via het Oeps het ging even mis – blad (zie bijlage) Beschrijvingen/tekeningen zullen worden **toegevoegd in Parnassys**. De eigen leerkracht haalt het kind op uit de andere klas. Dit na overleg met de ontvangende docent. Samen bepalen zij wanneer het kind er aan toe is opgehaald te worden.

D) Na terugkeer in de klas heeft de leerkracht geen gesprekje meer met het kind, maar **benoemt** en **beloont** het **gewenste gedrag**.

E) Het **incident** wordt zo objectief mogelijk genoteerd in **ParnasSys** (als het kind in de andere klas is geplaatst) bij de incidentenregistratie en er wordt een email gestuurd aan de betreffende **leerteamleider** en **IB'er**. (Het wordt zo geformuleerd dat ouders, kind en leerkracht het incident kunnen herkennen.) Ouders worden per voorkeur **mondeling of telefonisch** hiervan op de hoogte gesteld.

F) **Op de dag van het incident heeft de leerkracht een gesprekje met het kind** over zijn/haar gedrag. Vraag zo nodig iemand die ambulant is om je klas te vervangen. In dit gesprekje worden afspraken gemaakt over hoe het kind en de leerkracht er samen voor gaan zorgen dat dit gedrag niet nog een keer voorkomt. **Het kind wordt zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk** voor het bereiken van deze afspraken en de leerkracht zorgt ervoor dat deze **afspraken haalbaar** zijn. Wat gaat het kind er aan doen om het gedrag niet meer voor te laten komen? Wat heeft het kind van de leerkracht daarvoor nodig? De afspraken die tijdens dit gesprekje worden gemaakt, zullen door de leerkracht en het kind worden ondertekend en wordt het onderdeel van het op te stellen **kindplan**.

G) **Ouders worden (aan)gesproken voordat het kind naar huis gaat en worden ingelicht over het incident.** Er wordt zoveel mogelijk objectief verteld. Er wordt vertelt dat het gedrag niet acceptabel is naar de mening van de leerkracht en niet past binnen onze afspraken binnen de school. Bij voorkeur worden ouders binnen voor dit gesprek uitgenodigd. Eventueel kan het ook telefonisch. Dit gesprek vindt nooit buiten bij het hek plaats waar andere ouders ook bij aanwezig zijn.

H) Het **kindplan** wordt met **ouders besproken**. Het kind vertelt samen met de leerkracht tijdens een oudergesprek aan de ouders welke afspraken er zijn gemaakt. In de hogere groepen kan het kind dit zelf verwoorden tijdens dit gesprek.

I) Aan de **gemaakte afspraken zal 6 weken worden gewerkt** en na de 6 weken zal er samen met de ouders worden geëvalueerd hoe het gedrag van het kind dan is. Mochten er na die 6 weken nog zorgen zijn om het gedrag dan wordt er samen met ouders een handelingsgericht werken formulier ingevuld. Samen met de IB zullen de zorgen dan worden besproken en zullen gezamenlijke afspraken worden gemaakt over het vervolg van de aanpak. Het kind wordt ook betrokken bij deze vervolgafspraken.

J) Mocht het in de **6 weken** van werken aan afspraken **nog twee keer voorkomen** dan brengt het kind een **dagdeel door in de van te voren afgesproken groep** en dan wordt **het HGW-formulier** samen met de ouders/kind door de leerkracht ingevuld.

- **Als het kind zich niet kan gedragen op de afkoelplek** dan worden **ouders gebeld** door de eigen leerkracht en worden leerteamleider en IB'er op de hoogte gesteld. **Ouders worden verzocht hun kind op te halen.** Voor de **volgende dag** wordt een afspraak gemaakt en volgt een **gesprek** met ouders, kind en directie waarbij ook excuses uitgesproken worden. Daarna zet het kind op papier wat er gebeurd is en wat het eraan gaat doen dit te voorkomen. Daarna gaat het kind terug in eigen groep. De leerkracht stelt samen met kind een **kindplan** op om herhaling te voorkomen en punt e, h t/m j worden uitgevoerd.

- **Indien het kind nog ongewenst gedrag blijft vertonen (op dezelfde dag):**
  Het kind wordt verwijderd uit groep: het kind zal een **dagdeel** doorbrengen in de van te voren **afgesproken groep.** Als een incident zich aan het einde van een dag voordoet dan heeft dit voor de groepen 5 t/m 8 als consequentie dat het kind de volgende dag start in de andere groep. Maar voor groep 1 t/m 4 geldt: nieuwe dag, nieuwe kansen, maar komt het op de daaropvolgende dag weer voor dan begint een kind wel de volgende dag in de andere klas.

- Indien er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een kind **waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht:**
  Het kind wordt een halve dag in een andere groep geplaatst. Daarbij wordt expliciet ook ingegaan op excuses maken en gelden punten c t/m j hierboven.

- Als een kind **meerdere keren binnen een half schooljaar** (aug-dec / jan-juni) een **halve dag in een andere klas is geplaatst** wordt **of door ouders opgehaald** en er geen perspectief meer is voor de leerling in de school door een verstoorde relatie, dan wordt er overgegaan tot het **Protocol Schorsing en Verwijdering** van Prisma. Van deze regel kan **afgeweken** worden als er bijvoorbeeld sprake is van een diagnose, maar dan staat het te volgen **aangepaste stappenplan** bij het kind in **Parnassys**.

Een vermelding in Parnassys vinden wij van belang om zo niet, na een eventuele opstapeling van incidenten waarvan ouders niet op de hoogte zijn, voor verrassingen komen te staan.
Wij vinden het van belang dat wanneer er iets gebeurd, de ouders daar ook van op de hoogte worden gebracht.

Richtlijnen als het kind niet meewerkt

Mocht het kind **niet vrijwillig meegaan** dan kan de leerkracht het kind **alleen bij de hand/arm vastpakken**. Vooraf vertelt de leerkracht aan het kind dat hij/zij hem gaat vastpakken en hoe.

Mocht het kind **dan fysiek geweld blijven gebruiken waarbij de veiligheid van anderen in gevaar komt** dan geeft de leerkracht de **opdracht aan een ander kind** om een **andere** (vooraf afgesproken) **leerkracht erbij te halen** en daarnaast brengt de leerkracht de rest van de kinderen en zichzelf in veiligheid. Bij fysieke conflicten tussen kinderen moet de leerkracht altijd ingrijpen samen met een collega door een (of meer) kind(eren) vast te pakken.

Als het de leerkracht en de assisterende leerkracht **niet lukt om het kind te bereiken**, dan vraagt de leerkracht de **andere leerkracht, de IB'er of leerteamleider te bellen**. Deze nemen het over en als het kind **rustig geworden is en er een gesprek heeft plaatsgevonden, dan brengen ze het kind naar de afgesproken** "**afkoelklas**" en gaat verder de **procedure** in zoals **hierboven** vermeld.

Wordt het kind in korte tijd **niet rustig**, dan worden **de ouders gebeld** en **verzocht hun kind op te halen.** Voor de **volgende dag** wordt een afspraak gemaakt en volgt een **gesprek** met ouders, kind en directie waarbij ook excuses uitgesproken worden. Daarna zet het kind **op papier** wat er gebeurd is en wat het eraan gaat doen dit te voorkomen (zie punt c). Daarna kan het kind terug in de eigen groep. De leerkracht stelt samen met het kind een **kindplan** op om herhaling te voorkomen en punt e, h t/m j worden uitgevoerd.

1. Ongewenst gedrag

praten, corrigeren, waarschuwen, achterhalen, bijsturen eventueel korte time-out in de klas

2. Zwaar aan te rekenen gedrag

-Het kind gaat naar een andere klas
-Daar omschrijft/tekent hij/zij de situatie en omschrijft hoe het de volgende keer ander kan
-Dit komt in Parnassys

Het kind komt terug

-Geen gesprekje
-Objectief in Parnassys omschrijven wat er is gebeurd bij incidenten registratie: mail aan IB en leerteamleider
-Benoemen van gewenst en positief gedrag
- Ouders op de hoogte brengen

Op de dag zelf

-Een gesprekje met het kind over hoe nu verder: afspraken maken. Zelf verantwoordelijk maken.
-Dit komt in kindplan.
- Kindplan wordt met ouders besproken. Het kind is hierbij aan het woord.

6 weken

- Wordt aan het kindplan gewerkt
- Na 6 weken geen verbetering: gesprek ouders, leerkracht, IB.

Tijdens de 6 weken

Gebeurt het nog twee keer dan gaat het kind een dagdeel in een andere klas. Ouders, IB en leerkracht stellen HGW formulier op.

Het kind misdraagt zich op afkoelplek

-De leerkracht belt ouders om het kind te laten ophalen.
-IB en leerteamleider worden op de hoogte gebracht
-Volgende dag afspraak met leerkracht, kind, ouders en directie.
-Kind schrijft wat er gebeurd is en hoe het volgende keer anders moet reageren
-Kindplan
-Parnassys
-Dan verder met bovengenoemde

Het kind misdraagt zich dezelfde dag weer

-Het kind gaat een dagdeel in een andere klas.
-Indien (weer) incident einde van de dag groep 1 t/m 4 volgende dag nieuwe kans
-Indien (weer) incident einde van de dag groep 5 t/m 8 volgende dag starten in de andere klas
-Vervolgstappen kindplan, gesprekken en Parnassys

Psychisch en of lichamelijk letsel aan derden

-Halve dag uit de klas.
-Vervolgstappen kindplan
-Gesprekken
-Parnassys

3 keer halve dag uit de klas of door ouders gehaald in half jaar

Protocol schorsing en verwijdering mits speciale aanpak specifieke kinderen

Bijlagen

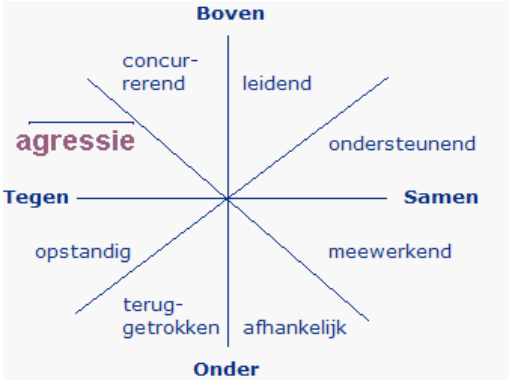
Inhoud bijlagen

1. **Roos van Leary**
2. **Formulier “oeps dat ging even mis”**
3. **Kindplan**

1. Extra achtergrondinfo Roos van Leary en agressie:

Op het moment dat de agressie zich voordoet:

Het is natuurlijk goed om te kijken wanneer, hoe vaak en in welke mate de agressie zich voordoet, maar in je klas zul je toch vooral ook meteen moeten reageren. Een systematische aanpak is goed, maar zorgen voor een veilige groep is natuurlijk een eerste vereiste. Hoe je kunt reageren probeer ik duidelijk te maken aan de hand van de Roos van Leary. Als je de Roos Van Leary in bekijkt, kun je de relatie tussen twee mensen aflezen in de aspecten macht en sfeer. Macht zie je terug in boven/onder. Sfeer zie je terug in samen-tegen.

Op de horizontale-as zien we het symmetrieprincipesamen-gedrag lokt samen-gedrag uit en tegen-gedrag lokt tegen-gedrag uit. Deze dimensie komt overeen met het Thomas-Kilmann-model. Tegen-gedrag is assertief gedrag gericht op eigen belang, samen-gedrag is coöperatief gedrag gericht op andermans of het gezamenlijk belang. Het symmetrie-principe illustreert waarom we bij beïnvloeding en conflicthanterings-stijlen niet primair naar assertief gedrag of duw-stijlen moeten grijpen: het wekt eveneens assertief gedrag op waardoor conflicten verharden of mensen afhaken. Zie verder: http://123management.nl/0/030_cultuur/a300_cultuur_14_roos_van_leary.html

Leary ondersteunend gedrag. De ander voelt zich begrepen en de agressie neemt af. Pas op dat je niet symmetrisch reageert. Dat wil zeggen dat je bijvoorbeeld terug schreeuwt als de ander schreeuwt. Het zal duidelijk zijn dat dit *niet* zorgt voor afname van de agressie. Zie verder:
http://gedragsproblemenindeklas.nl/gedragsproblemen/agressie/

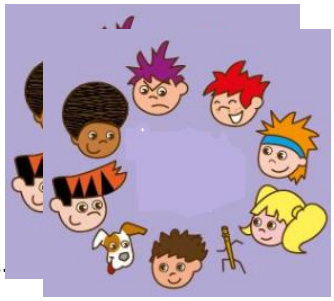
Symmetrie principe

Extra: https://www.youtube.com/watch?v=uuHlo8ppzds

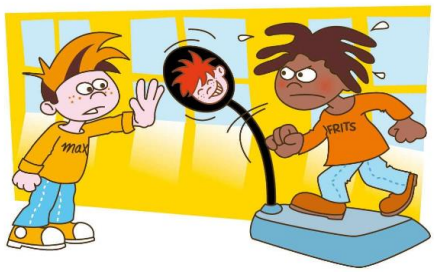
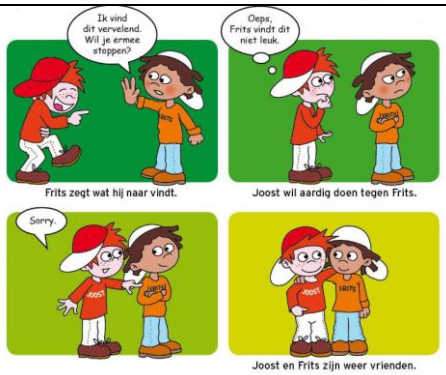
Bijlagen

Aanvullend verwijzen wij graag voor algemene Omgangsregels en Protocollen naar de site van Stichting Prisma : http://www.prisma-almere.nl/onze-organisatie/omgangsregels-en-protocollen/

Dat ging even mis.

naam:…… datum……

Wat gebeurde er?		
Waar was het?		
Wie deden er mee?		
Hoe kon het anders?		
Wat heb ik ervan geleerd?		

handtekening leerkracht…… handtekening ouders……

Dat ging even mis. (Bovenbouw)

naam:…… datum……

Wie deden er mee?	
Waar was het?	
Wat ging er aan vooraf?	
Wat gebeurde er?	
Hoe kon het anders?	
Wat heb ik ervan geleerd?	

handtekening leerkracht…… handtekening ouders……

3. **Kindplan**

Naam leerling: . . . . . Groep en leerkracht: . . . . .   Ingevuld samen met: . . . . . Datum: . . . . .

Nu weet/kan ik al: Doel: straks wil ik weten/kunnen:	Om dat te bereiken ga ik:	De leerkracht helpt mij door:	Mijn ouders helpen me door:	Materialen en andere hulpmiddelen die mij helpen: Een vriendje of iemand anders die mij kan helpen:

Evaluatiedatum:: Wie evalueert: Hoe weten we dat het doel bereikt is? Wat merken, zien of horen we dan?   Uitkomst van de evaluatie: is ons doel bereikt? ja/nee   Hoe verder?